

 دیوبند پسرانہ غیر دولتی ہاتف	سال: دہم	تاریخ امتحان: 1401/11/04
	درس: علوم و فنون ادبی	نام و نام خانوادگی:
	مدت امتحان: ۶۰ دقیقہ	آزمون پایان نوبت اول

بارم	پرسش ها	ردیف
۰.۵	<u>درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید .</u> الف) کتابها ، معمولا "متن های دیداری" به شمار می روند . ب) کشف لحن ، نخستین گام مؤثر در رویارویی با متن است .	۱
۰.۵	<u>ابیات زیر را از نظر ویژگی های قلمرو فکری بررسی کنید.</u> ای خواجه ، رسیده است بلندیت به جایی کز اهل سماوات به گوش تو رسد صوت! گر عمر تو چون قد تو باشد به درازی تو زنده بمانی و بمیرد ملک الموت	۲
۰.۵	<u>باتوجه به بیت زیر، دل جایگاه چه کسی است؟</u> حدیث دل ، حدیثی بس شگفت است که در عالم ، حدیثش در گرفته است الف) انسان ب) خداوند پ) معشوق ت) عاشق	۳
۱	<u>دو نکته از نکات فکری متن زیر را شناسایی و استخراج کنید.</u> روزی شخصی پیش بھلول ، بی ادبی نمود. بھلول اورا ملامت کرد کہ چرا شرط ادب بہ جا نیاوردی ؟ او گفت: چہ کنم ؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند. گفت :آب و گل تورا نیکو سرشته اند ، اما لگد کم خورده است!	۴

۱	۵	ایات زیر را بخوانید و به دو ویژگی زبانی آن اشاره کنید. به دام افتاد روباهی سحرگاه به روبه بازی اندیشید در راه که گر صیاد بیند همچنین دهد حالی به گازر پوستینم پس آنکه مرده کرد خویشان را ز بیم جان ، فرو افکند تن را										
۱	۶	از ویژگی های نثر در دوره سامانی (قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم) دو مورد بنویسید .										
۱	۷	آثار نوشته شده در گروه (الف) را به نویسندگان گروه (ب) وصل نمایید. (در گروه ب یک نویسنده اضافی است). <table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>۱-تاریخ بلعمی</td><td>الف)محمد بن جریر طبری</td></tr><tr><td>۲- شاهنامه ابو منصوری</td><td>ب) ابو علی بلعمی</td></tr><tr><td>۳- تاریخ الرّسل والملوک</td><td>پ) جمعی از دانشوران</td></tr><tr><td></td><td>ج) ابوصالح منصور</td></tr></table>	الف	ب	۱-تاریخ بلعمی	الف)محمد بن جریر طبری	۲- شاهنامه ابو منصوری	ب) ابو علی بلعمی	۳- تاریخ الرّسل والملوک	پ) جمعی از دانشوران		ج) ابوصالح منصور
الف	ب											
۱-تاریخ بلعمی	الف)محمد بن جریر طبری											
۲- شاهنامه ابو منصوری	ب) ابو علی بلعمی											
۳- تاریخ الرّسل والملوک	پ) جمعی از دانشوران											
	ج) ابوصالح منصور											
۱	۸	صامت و مصوت های کلمه «موقّیّت» را بنویسید.										
۰,۵	۹	جای خالی را پر کنید. واج آرایی از محسوس تر است.										
۰,۵	۱۰	در کدام گزینه مصوت بلند آمده است؟ الف) وحدت ب) موم پ)مودّت ت) سرو										

 دبیرستان پسرانه غیردولتی هاتف	سال: دهم	تاریخ امتحان: 1401/11/04
	درس: علوم و فنون ادبی	نام و نام خانوادگی:
	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	آزمون پایان نوبت اول

۰,۷۵	در بیت زیر چند هجای کشیده وجود دارد ؟ تا رنج تحمل نکنی ، گنج نینی تا شب نرود ، صبح پدیدار نشود	۱۱
۱	هجاهای بیت زیر را بنویسید و تقطیع کنید . (یعنی همان یو و خط !) اگر هوشمندی به معنی گرای که معنی بماند ز صورت به جای	۱۲
۱	اشعار زیر را با دقت بخوانید ، آنها را از دید آهنگ و موسیقی باهم مقایسه کنید . الف) مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم جرس فریاد میدارد که بر بندید محمل ها شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها ب) بیا تا همه دست نیکی بریم جهان جهان را به بد نسپریم نباشد همی نیک و بد پایدار همان به که نیکی بود یادگار	۱۳
۰,۲۵	اساسی ترین عامل پیدایی شعر است . الف) عاطفه ب) لحن پ) خیال ت) آهنگ	۱۴

۰,۵	کدام یک از گزینه های زیر در قلمرو نکات ادبی بررسی می شود ؟ الف) ترکیب سازی : (مانند روبه بازی) ب) بررسی قافیه و ردیف . پ) کاربردهای دستوری تاریخی . ت) گزینه الف و ب درست است .	۱۵
۱	جای خالی را پر کنید. آرایه سجع در کلامی دیده می شود که حداقل باشد و ارزش موسیقی سجع از همه سجع ها بیشتر است .	۱۶
۲	– به سوالات زیر ، پاسخ کوتاه دهید . الف) هجای پایانی اوزان شعر فارسی چه نوع هجایی است ؟ ب) تقطیع هجایی عبارت « گاو کوچک » را بنویسید . پ) وسیله ی ادراک وزن چیست ؟	۱۷
۱	در اشعار زیر ، آرایه ی تکرار (واژه آرایه) را بیابید . الف) عمر ما را مهلت امروز و فردای تو نیست من که یک امروز مهمان توام ، فردا چرا ؟ ب) پای استدلالیان چوبین بود پای چوبین سخت بی تمکین بود .	۱۸
۱	در عبارات زیر ، رکن های سجع را بیابید و نوع سجع ها را مشخص کنید . الف) منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت . ب) دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند نشاید که به یک دم بیازارند .	۱۹
۰,۵	همه گزینه ها درست است به جز گزینه الف) دوست = هجای کشیده ب) مو = هجای کوتاه پ) سی = هجای بلند ت) خواب = هجای کشیده	۲۰

دبیرستان پسرانه غیردولتی هاتف 	سال: دهم	تاریخ امتحان:
	درس: علوم و فنون ادبی	نام و نام خانوادگی:
	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	آزمون پایان نوبت اول

۴	درک و فهم خود را از ابیات زیر بنویسید.	- میل من سوی وصال و قصد او سوی فراق / ترکِ کامِ خود گرفتم، خواب می‌خواهم فقط!
		- خطاط دیار ما عجب خوش ذوق است / با خط شکسته می‌نویسد دل را!
۴		- دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد!
		- گاهی هزار کوچی یأس است پیشِ رو / گاهی امید کوچه به کوچه دویده‌ای است!